

ביאור בדרך אפשר

44	הגבלות על אכילת הפירות ואומר שבשלוש השנים הראשונות הם אסורים	1	אודות דיני ערלה, שלא לאכול מפרות העץ בשלושת השנים הראשונות
45	באכילה לחלוטין וגם בשנה הרביעית אכילתם היא דווקא בתנאים מסוימים.	2	לנטיעתו, נאמר בפרשת קדושים:
46	גם צריך להבין מה שפכתוב בפסוקים האמורים לגבי המועד שבו	3	וכי תבאו אל הארץ הקדוש-ברוך-הוא אומר לבני ישראל בעודם
47	מותר לאכול את הפירות ובשנה החמישית גו', דלקאוריה, פיון	4	במדבר: כאשר תבואו לארץ ישראל ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם
48	שההיתר לאכול את פרוי של	5	ערלתו וגו' (ופירש רש"י:
49	העץ הניטע בארץ ישראל הוא לא	6	"וערלתם ערלתו – ואטמתם אטימתו,
50	רק בשנה החמישית אלא גם	7	יהא אטום ונסתם מלהנות ממנו")
51	לאחריה, הנה-ליה-למימר	8	שלוש שנים הראשונות מנטיעת
52	היה לו (לפסוק) לומר ומשנה	9	העץ יהיה לכם ערלים לא
53	החמישית והלאה תאכלו את	10	יאכל, אסור לאכול מפירות העץ
54	פריו, על-דרך מה שפכתוב ²	11	שגדלו בתקופה זו ובשנה
55	לגבי שחיתת קרבן "שור או כשב או	12	הרביעית יהיה כל פרוי קדש
56	עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת	13	הלולים להגו', ופירות השנה
57	אמו" (ובשבעת הימים הראשונים אין	14	הרביעית יש בהן קדושה וצריך לאכול
58	להביאו כקרבן), ומיום השמיני	15	אותם בתנאים מסוימים (כמובא
59	והלאה גו' "ירצה לקרבן אשה	16	בפירוש רש"י: כמעשר שני שכתוב בו
60	לה", וכיוצא בזה ומדוע כאן לא	17	וכל מעשר הארץ וגו' קדש לה, מה
61	מפורש שההיתר לאכול את פירות העץ	18	מעשר שני אינו נאכל חוץ לחומות
62	בשנה החמישית אין כוונתו לשנה	19	ירושלים אלא בפדיון, אף זה כן, ודבר
63	החמישית בלבד אלא מהשנה	20	זה הלולים לה' הוא שנושאו שם
64	החמישית והלאה?	21	(לירושלים] לשבח ולהלל לשמים"),
65	עוד צריך להבין, מה שפכתוב	22	ובשנה החמישית החל מהשנה
66	בהמשך הכתוב "ובשנה החמישית	23	החמישית והלאה תאכלו את פרוי
67	תאכלו את פרוי" להוסיף לכם	24	של העץ להוסיף לכם תבואתו
68	תבואתו (ופירש רש"י: "המצווה	25	אני הגו' אלמכם ¹ .
69	הזאת שתשמרו, תהיה - להוסיף לכם	26	והנה, משמעות הכתוב
70	תבואתו – שבשכרה אני מברך לכם	27	המצוטט לעיל היא שהפניסה של
71	פירות הנטיעה..."), שהפונה בזה	28	בני ישראל לארץ (וכי תבאו אל
72	בדברי התורה שהשכר על קיום מצות	29	הארץ) היא בכדי שיהיה
73	ערלה הוא תוספת ברכה, "להוסיף",	30	ענין הנטיעה (ונטעתם) דעץ
74	בפירות היא להוסיף שבאין-	31	מאכל דוקא, ולפי זה אינו
75	ערוף תוספת עד אין שיעור. והינו,	32	מוכן המשך הפתוב שלש
76	שאין זה כמו שכר כל	33	שנים יהיה לכם ערלים לא
77	המצות שהוא בערך המצוה	34	יאכל, שבג' שנים הראשונות
78	ובהתאמה וביחס למצוה עצמה	35	אסורים הפירות באכילה,
79	[וכידוע שלש שתי דעות	36	ואפילו בשנה הרביעית אינו
80	בדברי הראשונים ³ בענין	37	יכול לאכלם במקומו, במקום
81	שכר מצוה, אם הוא בדרך	38	מגוריו שם גדלו הפירות אלא יהיה
82	סיבה ומסוכב, תוצאה, כלומר,	39	כל פרוי קדש הלולים גו',
83	שהשכר על המצווה הוא תוצאה	40	שצריך להעלותם לירושלים,
84	מתבקשת מהמצווה עצמה או	41	ורק בשנה החמישית תאכלו
85	שהוא ענין סגולי והיחס בין המצווה לשכר המצווה הוא לא שהשכר	42	את פרוי והרי לכאורה זו סתירה שבתחילה הכתוב מדגיש שהכניסה לארץ
86	הוא תוצאה ישירה של המצווה אלא במצווה יש כוח וסגולה שגורם את	43	היא כדי לטעת עצי מאכל, ומיד אחר-כך הפסוק ממשיך ומפרט שורה של

**בס"ד. שבת פרשת אחרי-
קדושים, ו"ג אייר, ה'תשכ"ח
(הנחה בלתי מוגה)**

וכי תבאו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל
וערלתם ערלתו וגו' שלש שנים יהיה לכם
ערלים לא יאכל, ובשנה הרביעית יהיה כל פרוי
קדש הלולים להגו', ובשנה החמישית תאכלו את
פריו להוסיף לכם תבואתו אני הגו' אלמכם¹.
והנה, משמעות הפתוב היא שהפניסה לארץ
(וכי תבאו אל הארץ) היא בכדי שיהיה ענין
הנטיעה (ונטעתם) דעץ מאכל דוקא, ולפי זה
אינו מוכן המשך הפתוב שלש שנים יהיה לכם
ערלים לא יאכל, שבג' שנים הראשונות אסורים
הפירות באכילה, ואפילו בשנה הרביעית אינו
יכול לאכלם במקומו, אלא יהיה כל פרוי קדש
הלולים גו', שצריך להעלותם לירושלים, ורק
בשנה החמישית תאכלו את פרוי. גם צריך
להבין מה שפכתוב ובשנה החמישית גו',
דלקאוריה, פיון שההיתר לאכול את פרוי הוא
לא רק בשנה החמישית אלא גם לאחריה,
הנה-ליה-למימר ומשנה החמישית והלאה
תאכלו את פרוי, על-דרך מה שפכתוב² ומיום
השמיני והלאה גו', וכיוצא בזה. עוד צריך
להבין, מה שפכתוב להוסיף לכם תבואתו,
שהפונה בזה היא להוסיף שבאין-ערוף. והינו,
שאין זה כמו שכר כל המצות שהוא בערך
המצוה [וכידוע שיש שתי דעות בדברי
הראשונים³ בענין שכר מצוה, אם הוא בדרך
סיבה ומסוכב או שהוא ענין סגולי, ועל-

(1) פרשתנו (קדושים) יט, כג-כה. (2) אמור כב, כו. (3) הובאו בשל"ה בית אחרון (יב, א-ב. טו, א-ב). וראה אג"ק אדמו"ר מהורש"ב ח"א ע' שצה. ועוד.